

Karta przedmiotu

Nazwa i kod przedmiotu	Lingwistyczne aspekty przekładu, PG_00190231						
Kierunek studiów	Sławistyka (O)						
Data rozpoczęcia studiów	październik 2026 r.	Rok akademicki realizacji przedmiotu			2026/2027		
Poziom kształcenia	II stopnia	Grupa zajęć			Grupa zajęć obowiązkowych z zakresu kierunku studiów Grupa zajęć fakultatywnych Grupa zajęć powiązanych z prowadzonymi badaniami naukowymi w dziedzinie nauki związanej z kierunkiem - profil ogólnoakademicki		
Forma studiów	stacjonarne	Sposób realizacji			na uczelni		
Rok studiów	1	Język wykładowy			polski		
Semestr studiów	2	Liczba punktów ECTS			3.0		
Profil kształcenia	ogólnoakademicki	Forma zaliczenia			zaliczenie		
Jednostka prowadząca	Rektor -> Wydział Filologiczny -> Instytut Studiów Klasycznych i Sławistyki -> Zakład Sławistyki i Studiów Bałkańskich						
Imię i nazwisko wykładowcy (wykładowców)	Odpowiedzialny za przedmiot		dr hab. Artur Bracki				
	Prowadzący zajęcia z przedmiotu						
Formy zajęć	Forma zajęć	Wykład	Ćwiczenia	Laboratorium	Projekt	Seminarium	RAZEM
	Liczba godzin zajęć	30.0	0.0	0.0	0.0	0.0	30
	W tym liczba godzin zajęć na odległość: 0.0						
Aktywność studenta i liczba godzin pracy	Aktywność studenta	Udział w zajęciach dydaktycznych, objętych planem studiów		Udział w konsultacjach		Praca własna studenta	RAZEM
	Liczba godzin pracy studenta	30		2.0		43.0	75
Cel przedmiotu	Zaznajomienie studentów z interdyscyplinarnym charakterem badań w zakresie przekładoznawstwa ze szczególnym uwzględnieniem perspektywy językoznawczej. Przekazanie słuchaczom instrumentarium, jakiego dostarcza zaplecze językoznawstwa kulturowego i kognitywnego dla analizy i krytyki przekładu. Uzmysłowanie różnicy między pojęciem przekładu (przedmiotu, tekstu) a procesem tłumaczenia wraz z jego komponentami.						

Efekty uczenia się przedmiotu	Efekt kierunkowy	Efekt z przedmiotu	Sposób weryfikacji i oceny efektu
	[SLAWMU2_W01] Student zna w pogłębionym stopniu terminologię językoznawczą, literaturoznawczą, z obszaru nauk o kulturze i religii oraz nauki o sztuce – w języku polskim lub językach południowosłowiańskich (serbskim lub chorwackim).	Student posiada pogłębione umiejętności badawcze, obejmujące prace różnych autorów, syntezę różnych idei i poglądów, opracowanie i prezentację wyników, pozwalające na oryginalne rozwiązywanie złożonych problemów w zakresie problematyki tematu (K_U02)	[SW4] test/egzamin - ustny lub pisemny
	[SLAWMU2_W09] Student ma pogłębioną wiedzę szczegółową na temat języków południowosłowiańskich, rozpoznaje i rozumie rządzące nimi prawidłowości oraz wciąż kształtujące je zmiany.	Student ma uporządkowaną, pogłębioną, prowadzącą do specjalizacji, szczegółową wiedzę z zakresu językoznawstwa ze szczególnym uwzględnieniem obszaru języka kierunkowego (K_W01).	[SW4] test/egzamin - ustny lub pisemny
	[SLAWMU2_U02] Student posiada pogłębione umiejętności badawcze, obejmujące analizę prac innych autorów, syntezę różnych idei i poglądów, dobór metod i konstruowanie narzędzi badawczych, pozwalające na oryginalne rozwiązywanie problemów badawczych.	Student ma pogłębioną wiedzę w zakresie teorii i ustaleń szkół badawczych w odniesieniu do językoznawstwa i translatoryki (K_W09).	[SU4] test/egzamin - ustny lub pisemny
	[SLAWMU2_K07] Student docenia znaczenie filologii i nauk humanistycznych oraz ich rolę w kształtowaniu kulturowego obrazu Europy.	Student docenia znaczenie filologii i nauk humanistycznych oraz ich rolę w kształtowaniu kulturowego obrazu Europy Środkowej i Południowej (K_K07).	[SK4] test/egzamin - ustny lub pisemny
[SLAWMU2_U06] Student posiada umiejętność formułowania opinii krytycznych o wytworach kultury na podstawie wiedzy naukowej i doświadczenia oraz umiejętność prezentacji opracowań krytycznych – także w językach południowosłowiańskich w różnych formach i w różnych mediach.	Student posiada umiejętność merytorycznego argumentowania z wykorzystaniem własnych poglądów oraz poglądów innych autorów, formułowania wniosków w języku polskim oraz w języku wybranej specjalności i tworzenia syntetycznych podsumowań (K_U06)	[SU4] test/egzamin - ustny lub pisemny	
Treści przedmiotu	<p>Kategorie językoznawstwa kulturowego w analizie przekładu. Specyfika polskiej szkoły językoznawstwa kulturowego językowy obraz świata (JOŚ). Stereotypy językowe w kulturach prymarnych i sekundarnych wyrażone w tekstach wyjściowych i docelowych. Jednostki językowe, jednostki tłumaczenia, jednostki sensu. Problemy ekwiwalencji i adekwatności przekładowej. Uniwersalia i wyrażenia unikatowe (unikaty) w obszarach przekładalności/ nieprzekładalności komunikacji międzykulturowej. Strategie translatorskie w przekładzie problemów kulturowych na przykładzie wybranych utworów literackich i eseistycznych. Rola słowników w pracy tłumacza. Relacje między terminologią, leksykologią i leksykografią. Pojęcia domestykacji i egzotykacji w przekładzie problemy tłumaczenia nazw własnych.</p>		
Wymagania wstępne i dodatkowe	Znajomość podstawowych zagadnień teorii przekładu, orientacja w założeniach językoznawstwa kulturowego i kognitywnego.		
Sposoby i kryteria oceniania osiągniętych efektów uczenia się	Sposób oceniania (składowe)	Próg zaliczeniowy	Składowa ocena końcowej
	zaliczenie ustne	51.0%	80.0%
	obecność, aktywne uczestnictwo w zajęciach	80.0%	20.0%

Zalecana lista lektur	Podstawowa lista lektur	<ul style="list-style-type: none"> E. Balcerzan, <i>Literatura z literatury. (Strategie tłumaczy)</i>, Katowice 1998. J. Bartmiński, <i>Stereotypy mieszkają w języku</i>, Lublin 2007. R. Lewicki, <i>Obcość w odbiorze przekładu</i>, Lublin 2000. J. Pieńkos, <i>Podstawy przekładoznawstwa. Od teorii do praktyki</i>, Kraków 2003. <i>Mała encyklopedia przekładoznawstwa</i>, pod red. U. Dąbmskiej-Prokop, Częstochowa 2000. <i>Polska myśl przekładoznawcza. Antologia</i>, red. P. de Bończa Bukowski, M. Heydel, Kraków 20013. K. Hejwowski, <i>Kognitywno-komunikacyjna teoria przekładu</i>, Warszawa 2006. D. Korwin-Piotrowska, <i>Powiedzieć świat..Kognitywna analiza tekstów literackich na przykładach</i>, Kraków 2006. G. Steiner, <i>Po wieży Babel. Problemy języka i przekładu</i>, tłum. O. Kubińska, W. Kubiński, Kraków 2000. T. Tabakowska, <i>Językoznawstwo kognitywne a poetyka przekładu</i>, Kraków 2001. B. Tokarz, <i>Wokół stereotypu i jego przekładu</i>, Przekłady Literatur Słowiańskich, 2013, t. 4, cz. 1. <p>studiowana samodzielnie przez studenta</p> <ul style="list-style-type: none"> J. Bartmiński, <i>Językowe podstawy obrazu świata</i>, Lublin 2007; K. Majdzik, D. Słapek, <i>Narzędzia analizy przekładu</i>, Katowice Toruń 2015. A. Wierzbicka, <i>Język-umysł-kultura</i>, Warszawa 1999.
	Uzupełniająca lista lektur	<ul style="list-style-type: none"> <i>Współczesne teorie przekładu. Antologia</i>, pod red. P. Bukowskiego, M. Heydel, Kraków 2009. Wybrane artykuły z gdańskich serii przekładoznawczych: <i>Słowo z perspektywy językoznawcy i tłumacza</i>, pod red. A. Pstygi, t. 1-6 Gdańsk 2016 (t. 6). <i>Przekładając nieprzekładalne</i> pod red. O. i W. Kubińskich, t. 1, 2, Gdańsk 2000, 2004.
	Adresy eZasobów	
Przykładowe zagadnienia/ przykładowe pytania/ realizowane zadania		
Praktyki zawodowe w ramach przedmiotu	Nie dotyczy	

Dokument wygenerowany elektronicznie. Nie wymaga pieczęci ani podpisu.